

Børne- og Undervisningsministeriet
Juridisk kontor
1216 København k
aarjk@uvm.dk

Den 24. februar 2023

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (Flere rettigheder og bedre tilrettelæggelse af særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse)

Dansk Erhverv har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og har en række specifikke bemærkninger.

Specifikke bemærkninger:

2.2. Ret til valg mellem flere uddannelsessteder

Under afsnittet 2.2.2. *Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning* foreslås ret til tilbud om flere uddannelsessteder, herunder, at kommunalbestyrelserne som hovedregel bliver forpligtet til at give de unge mulighed for at vælge mellem tilbud om to uddannelsessteder. Dette er overordnet positivt, da det styrkes den unges valgmuligheder.

Pligten til at give de unge flere tilbud gælder dog efter det foreslåede ikke, hvis en ung har behov for et ekstraordinært specialiseret tilbud, og heller ikke for tyndtbefolkede områder med et beskedent antal unge med særlige behov og få STU-uddannelsessteder. Pligten til at imødekomme den unges ønske om et alternativt uddannelsessted gælder i den foreslåede ordning heller ikke, hvis ønsker og interesser samt behov for specialisering, og udgifterne til det alternative tilbud efter kommunalbestyrelsens vurdering overstiger udgifterne til kommunalbestyrelsens tilbud, herunder befodringsudgifter.

Dansk Erhverv anbefaler:

- De to foreslåede forbehold om at afgrænse målgruppen for valgmuligheder ift. specialisering og ift. geografi (tyndt befolkede områder) bør ændres til, at det frie valg på tværs af offentlige og ikke-offentlige leverandører skal tage afsæt i den unges faglige behov uanset bopæl.
- Dansk Erhverv foreslår desuden, at der iværksættes initiativer til at sikre den gennemsigtighed i pris og kvalitet på tværs af offentlige og ikke-offentlige leverandører, der er forudsætning for et velfungerende frit valg også på STU-området. Det er Dansk Erhvervs erfaring, at den kommunale prissætning på social- og STU-området mangler transparens og giver ringe forudsætninger for at vurdere sammenhæng mellem pris og kvalitet.

2.3. Bedre overblik over uddannelsessteder, som udbyder ungdomsuddannelsen (STU-portal)

Dansk Erhverv finder det positivt, at der etableres en STU-portal og støtter den overordnede intention om styrke det frie valg for de unge ift. valg af uddannelses tilbud med portal. Samtidig har Dansk Erhverv en række opmærksomhedspunkter, som er centrale præmisser for en velfungerende STU-portal.

Det er afgørende for en velfungerende STU-portal, at der er sikkerhed for gennemsigtighed og sammenlignelighed i både kvalitet og pris på tværs af tilbud. Dansk Erhverv er ikke overbevist om, at lovforslaget tilvejebringer denne transparens. Det er Dansk Erhvervs erfaring, at mange kommuner ikke prissætter egne tilbud realistisk og transparent i sammenligning med ikke-offentlige tilbud, hvorved det kommunale tilbud kan fremstå med skæv prissætning. En kommune, der har prisfastsat tilbud i eget regi kunstigt lavt, vil dermed generelt risikere at afvise unges egne ønsker på tværs af leverandører uden, at der er et kvalificeret grundlag herfor.

Dansk Erhverv anbefaler:

- Dansk Erhverv anbefaler, at nr. 3 udgår (Udgifterne til det alternative tilbud efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke overstiger udgifterne til kommunalbestyrelsens tilbud). Opretholdes forslaget, er det afgørende, at der fastsættes præcise initiativer for, hvordan en kommune skal fastsætte prisen på tilbud i eget regi, samt at denne prisfastsættelse og foregår transparent og understøtter gennemsigtighed i pris og kvalitet.
- Det fremgår desuden af forslaget, at registrering på STU-portalens ikke vil indebære en egentlig godkendelse af uddannelsesstedet samt at Styrelsen for It og Læring ikke vil føre tilsyn med de indberettede oplysninger på STU-portalens. Dansk Erhverv anbefaler, at det udfoldes, hvordan det sikres, at STU-portalens tilvejebringer et frit valg og gennemsigtighed i kvalitet og pris baseret på korrekte oplysninger.

2.5. Tydeligere myndighedsansvar i form af kvalitetsaftaler

Lovforslaget foreslår større fokus på kommunalbestyrelsens myndighedsansvar både over for de unge i målgruppen for den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse og de pågældende uddannelsessteder. Det foreslås herunder, at myndighedsansvaret tydeliggøres i loven ved, at de eksisterende krav til kommunalbestyrelsens overenskomster med institutioner skrives ind i loven, samt at overenskomsterne mellem kommunalbestyrelsen og institutionerne indgås i form af kvalitetsaftaler.

Dansk Erhverv finder det problematisk, at forslaget lægger op til, at leverandører vil skulle indgå mange kvalitetsaftaler samt leve op til lokale kvalitetskrav hos potentielt et tocifret antal kommuner. Det vil endvidere være administrativt bebyrdende for såvel leverandører som for myndigheder at skulle administrere. Dertil vil det formentlig ikke bidrage til at skabe gennemsigtighed og overskuelighed for den unge og forældre at skulle forholde sig til et tilbud på en STU-portal med potentielt en tocifret række kvalitetsaftaler. Endelig er det kritisabelt, at kommunale uddannelsessteder er undtaget fra at indgå en kvalitetsaftale.

Dansk Erhverv anbefaler:

- Dansk Erhverv anbefaler, at der etableres en samlet national skabelon for kvalitetsaftaler, som kommunerne også bliver forpligtet til at anvende. Det skal understøtte ensartet kvalitet og transparens.
- En vejledende skabelon til kvalitetsaftale(r) bør ikke medføre, at kvalitetsaftale(r) kommer til at indeholde krav til medarbejderkompetencer, overenskomstforhold eller i øvrigt nogen former for begrænsninger i ledelsesretten.
- Alle krav i forbindelse kvalitetsaftaler skal gælde ensartet på tværs af offentlige og ikke-offentlige tilbud.

Arbejdsgruppe vedrørende økonomimodellen for ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov

Det fremgår af lovudkastet, at der efter aftalen skal etableres et fagligt grundlag for specialeplanlægning og parallelt hermed nedsættes en arbejdsgruppe, som skal komme med anbefalinger til økonomimodellen for ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov, herunder med fokus på afdækning af udgifter og kvalitet.

Dansk Erhverv anbefaler:

Dansk Erhverv finder, at der er behov for en økonomimodel, der understøtter aftalens intentioner om at styrke den unges valgmuligheder og sikre sammenhæng mellem pris og kvalitet. Dansk Erhverv anbefaler desuden, at arbejdsgruppen igangsættes hurtigst muligt, og at Dansk Erhverv får plads i arbejdsgruppen.

Definition af leverandører af STU

Oplistningen af de forskellige typer af leverandører af STU fremstår i dag ikke tydeligt i lovteksten.

Dansk Erhverv anbefaler:

Dansk Erhverv anbefaler, at det for en god ordens skyld tydeliggøres i lovteksten, at STU også leveres af private og selvejende leverandører, så det fremgår tydeligt og ikke under den mere generelle betegnelse 'værksteder og andre institutioner'.

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, står Dansk Erhverv til rådighed.

Med venlig hilsen

Christian Keller Hansen

Chefkonsulent i Velfærd & Samfund